

Posudok diplomovej práce

Lucia Němečková: Básnické dielo Mihaia Eminesca v slovenských a českých prekladoch

(Ústav románských štúdií FFUK, 2007)

Diplomová práca Lucie Němečkové je výnimočná tým, že sa zaoberá prekladovou problematikou, ktorá patrí do literárnovedného štúdia na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Veľká väčšina absolventov tohto štúdia sa skôr či neskôr k prekladu dostáva, či po skončení štúdia, alebo veľmi často ešte počas neho. České prostredie navyše poskytuje mnoho významných teoretických podnetov k tejto problematike, ktoré sú síce všeobecne známe, ale do literárnohistoricky orientovaných diplomových prác sa nedostávajú tak často. Preto sme využili okolnosť, že diplomantka pochádza zo Slovenska, pozná slovenský, český i rumunský jazyk, a vybrali sme pre diplomovú prácu problémy prekladu.

Témou práce boli preklady, ale hneď z diela veľkého rumunského básnika, M. Eminesca. To opäť poskytli vonkajšie okolnosti – ako významný básnik sa Eminescu vo zvýšenej miere a do oboch jazykov prekladal. Navyše, do slovenského jazyka preložil jeho básne zakladateľ slovenskej moderny, symbolistický básnik Ivan Krasko, ktorý dokonca študoval v Rumunsku. Tým vzniklo pre prácu zaujímavé jazykové a kultúrne pozadie.

Slovenské a české kultúrne prostredie bolo po desaťročia úzko prepojené. Preklady z cudzích literatúr sa prijímali v oboch naraz, takže i prekladatelia boli s prekladmi v susednom prostredí celkom iste dobre oboznámení. Vidno tu teda isté súznenie, ale aj zámerné odlišovanie sa. Na tento aspekt sa práca zamerala, prirodzene, s nutným literárnohistorickým a teoretickým základom.

Iba málokedy nastane podobná zhoda okolností, ktorá dovolí postaviť prácu o štyroch osobnostiach na jedinom a spoločnom základe. Preto sme prácu od začiatku postavili týmto spôsobom.

Cieľom práce bolo pripraviť výklad o prekladoch tak, aby porovnania mali svoj zmysel. Aby zahrnula množstvo kratších i dlhších častí v logickom slede, delí sa viacero kapitol a podkapitol. Prvá polovica práce pozostáva z informatívnych kapitol o živote a diele M. Eminesca, z poznatkov teoretických prác o preklade (J. Levý, J. Hrabák) a z medailónov o troch prekladateľoch, ktorých preklady diplomantka porovnávala. To je popisná a metodologická časť.

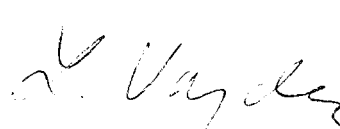
Druhá časť diplomovej práce je analytická. Diplomantka tu porovnáva preklady, ktoré vznikali v rôznom čase a od rôznych prekladateľov. Pritom nie každú z básní preložili všetci traja prekladatelia. Diplomantka sa v princípe sústredila na tie Eminescove básne, ktoré preložili buď traja, alebo dvaja z nich, pričom záver analýzy tvoria preklady troch významných básní, ktoré preložil iba český prekladateľ Vilém Závada. Diplomantka tak dovedna predstavila preklady siedmich Eminescových básní.

Na koniec diplomantka pripojila samostatnú časť pod názvom Záver, v ktorej rekapituluje získané poznatky, bibliografiu prameňov, ktorá je vcelku slušná, a potrebné resumé v troch jazykoch.

Celkovo možno povedať, že diplomantka pripravila základný materiál a preštudovala pramene samostatne. Chýba tu isté hlbšie zakotvenie v teoretických poznatkoch, či už prekladových alebo literárnych. Pre potreby tejto práce však dané poznatky stačili. Treba naopak vyzdvihnúť, že diplomantka sa pustila aj do analýzy formálnej stránky poézie, rytmu a rýmu, a pokúsila sa širšie zadefinovať aj metrický systém rumunčiny a slovanských jazykov, češtiny a slovenčiny. Opierala sa pritom o versologické štúdie M. Kavkovej, o ktorých by bolo možné diskutovať, ale ktoré ostali v práci ako dôkaz samostatného štúdia a úrovne poznatkov v prostredí, z ktorého práca vychádzala a o ktoré sa opierala.

Vcelku možno povedať, že diplomantka pracovala vytrvalo a cieľavedomo. Štruktúru práce postavila veľmi vhodne a téma práce je výborná. Jej znalosti rumunského jazyka v niektorých prípadoch nestačili na úroveň Eminescových básní, alebo na literárnohistorické pramene autorov ako George Calinescu, ale vcelku možno povedať, že aj tieto ťažkosti diplomantka prekonala úspešne. Čo znižuje úroveň práce, sú preklepy a nesprávne používanie diakritiky. Na to sa mala diplomantka väčšmi sústrediť.

Predloženú diplomovú prácu považujem za vyhovujúcu normám, stanoveným pre literárnohistorické štúdium a správne formulovanie jeho výsledkov, a preto ju doporučujem na obhajobu.

PhDr. Libuša Vajdová, CSc
vedúca diplomovej práce